

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 587/2022-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času v [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou Hrčka – Sabó s. r. o., Obchodná 6, Sečovce, IČO 51 433 842, v mene ktorej koná advokát JUDr. Jozef Sabó, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 To 92/2020 z 23. marca 2021 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Michalovce č. k. 8 T 67/2019-1412 z 12. októbra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení so základným právom na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 ústavy, s právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s právom na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru a právom na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 To 92/2020 z 23. marca 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“) v spojení s rozsudkom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) č. k. 8 T 67/2019-1412 z 12. októbra 2020 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“).

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 8 T 67/2019-1412 z 12. októbra 2020 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 6 To 92/2020 z 23. marca 2021 uznaný vinným zo zločinu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a), b), ods. 3 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku (ďalej len „Trestný zákon“), za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov,

ďalej trest prepadnutia majetku a pre výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 1 Tdo 56/2021 z 2. februára 2022 odmietol podľa § 382 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) sťažovateľom podané dovolanie, ktoré sťažovateľ podal proti uzneseniu krajského súdu č. k. 6 To 92/2020 z 23. marca 2021 z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda z dôvodu, zásadného porušenia práva na obhajobu, a podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku, teda z dôvodu, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti v súhrne atakuje právne závery vyplývajúce z rozsudku okresného súdu č. k. 8 T 67/2019-1412 z 12. októbra 2020 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 6 To 92/2020 z 23. marca 2021, ku ktorým mali vo veci konajúce súdy dospieť vykonaním dôkazov len v jeho neprospech, teda len dôkazov, ktorými mohli odôvodniť jeho odsúdenie, pričom dôkazy, ktoré svedčili v jeho prospech alebo mali byť vykonané na účely preukázania jeho nevinu, ignorovali. Podľa sťažovateľa „... v priebehu celého trestného konania nebol produkovaný ani jeden dôkaz, ktorý by ho usvedčoval z toho, že v čase, keď kupoval predmetné osobné motorové vozidlo, mal alebo mohol mať vedomosť o tom, že toto pochádza z krádeže.“. Navyše zdôraznil, že „... bol odsúdený na základe znaleckých posudkov a výpovedí spolupracujúcich svedkov, ktorí vystupujú vo všetkých trestných veciach, ktoré sú proti nemu vedené a len na základe ich tvrdení sú tieto trestné stíhania realizované.“.

4. Za východiskové skutkové zistenie sťažovateľ pri trestnom čine príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 Trestného zákona považuje vedomosť páchatel'a o tom, že „vec, ktorá je predmetom trestného stíhania pochádza z trestnej činnosti a páchatel' za týmto účelom musí mať úmysel zakryť jej pôvod v trestnej činnosti a zmať jej zaistenie na účely trestného konania a to ukrývaním, zmenením a prevedením na iného s tým, že túto vec držal a užíval a získal tak pre seba značný prospech.“. Tento kľúčový predpoklad nebol podľa názoru sťažovateľa v trestnom konaní vykonaným dokazovaním naplnený, pričom okresný súd nielenže nevykonal žiadne dokazovanie tento záver podporujúce, ale odmietol vykonať aj navrhnuté dôkazy preukazujúce nevedomosť sťažovateľa o tom, že vozidlo malo byť kradnuté. Sťažovateľ v úvode svojej argumentácie popiera svoju vedomosť o tom, že vedel, že vozidlo bolo odcudzené. Naopak, sťažovateľ prízvukuje, že „auto riadne zakúpil a po vykonaní potrebných kontrol, najmä kontroly originality, bolo zaregistrované príslušným úradom na jeho obchodnú spoločnosť [REDAKOVANÉ]“. Týmto postupom dodržal zákonný postup a nedopustil sa žiadneho trestného konania, keďže „vozidlo riadne zakúpil a zaplatil zaň kúpnu cenu.“. Pokiaľ okresný súd argumentoval znaleckým posudkom, podľa ktorého došlo k prebrusovaniu čísel na jednotlivých súčiastkach vozidla, tak tento záver okresného súdu nie je správny, keďže by inak vozidlo nemohlo prejsť kontrolou originality so záverom, že vozidlo je kradnuté.

5. V ďalšom prednese sťažovateľ podrobne rozoberá jednotlivé vo veci vykonané dôkazy, ktoré alebo neboli vo veci vykonané, alebo vykonaným dôkazom prikladá iný obsahový význam než vo veci konajúce súdy.

6. Za nezákonný považuje sťažovateľ v prvom rade postup okresného súdu, ktorý zamietol návrh obhajoby na vykonanie dôkazu, a to pribratím znalca pre účely vypracovania znaleckého posudku s cieľom zistenia, či mohli byť zaregistrované na príslušných policajných orgánoch „*obe motorové vozidlá*“ za situácie, že na vozidlách boli vykonané závažné zásahy týkajúce sa ich originality (ktoré boli aj znalcami v znaleckých posudkoch potvrdené) a napriek tomu predmetné motorové vozidlá prešli kontrolou originality bez zistenia zásahov do ich originality policajnými orgánmi.

7. Za závažné pochybenie okresného súdu sťažovateľ považuje aj odmietnutie návrhu obhajoby na výsluch svedka [REDAKOVANÉ] aj svedka [REDAKOVANÉ] s odôvodnením, že vykonaným dokazovaním malo byť preukázané, že sa uvedení svedkovia mali nejakým spôsobom spolu s ním spolupodieľať na zmene originality/identity predmetného vozidla. Takýto postup okresného súdu považuje sťažovateľ za „*absolútne protizákonný*“, pretože (i) vypočúť týchto svedkov bolo potrebné z dôvodu objektívneho potvrdenia a objasnenia opravy predmetného vozidla, keďže on sám nemá podrobnú vedomosť o tom, ako bola vykonaná oprava predmetného motorového vozidla a aké náhradné diely boli použité pri oprave a či pri tejto oprave došlo aj k zásahu do identifikačných čísel vozidla, (ii) vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že [REDAKOVANÉ] uzatvoril so sťažovateľom kúpnopredajnú zmluvu, ktorej podpisy boli fyzicky overené pred notárskym úradom [REDAKOVANÉ] 4. augusta 2017, v dôsledku čoho niet pochyb o tom, že takáto osoba reálne aj existovala. Navyše okresný súd odmietol vykonať aj výsluch samotného notára.

8. Za nezákonný postup okresného súdu sťažovateľ považuje aj odmietnutie návrhu na vypočútie svedkov [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] z dôvodu, že podľa jeho vedomostí práve pri domovej prehliadke vykonanej 11. mája 2017 mala svedkyňa [REDAKOVANÉ] odovzdať originál kľúča od predmetného vozidla orgánom polície. Pokiaľ okresný súd odmietol vykonať výsluch [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] z dôvodu, že sa údaj o vydaní kľúčov od predmetného vozidla v zápisnici o domovej prehliadke nenachádza, tak, naopak, „*podľa tvrdenia súdu, zo zápisnice o vydaní veci zo dňa 18.10.2018 ako aj z prečítanej zápisnice o výsluchu svedka [REDAKOVANÉ] vyplýva, že druhý originálny kľúč od tohto vozidla odovzdal polícii práve tento svedok.*“. Za nepravdivé považuje sťažovateľ aj tvrdenia majiteľa predmetného vozidla v Nemecku o ponechaní kľúča od vozidla v spínacej skrínke, keďže sa spínacia skrínka vo vozidle nenachádza a „*svedok [REDAKOVANÉ] mal odovzdať kľúč až dňa 18.10.2018, pričom tomuto úkonu predchádzal jeho výsluch, ktorý bol uskutočnený dňa 06.06.2018.*“.

9. V ďalšom rozbere sťažovateľ poukazuje na to, že okresný súd „*odôvodnil jeho uznanie za vinného okrem znaleckých posudkom aj svedeckými výpoveďami [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktorých výpovede súd považoval za pravdivé a postačujúce k tomu, aby uznal vinu bez vykonania ďalších navrhovaných dôkazov.*“. Vo vzťahu k týmto svedkom sťažovateľ namietal, že (i) svedkovia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] ako svedkovia spolupracujú s políciou, vypovedajú vo všetkých trestných veciach, ich výpovede sú tendenčné, ničím nepodložené a podávané s cieľom mu čo najviac poškodiť, (ii) sťažovateľ považuje ich výpovede za nepravdivé aj v časti týkajúcej sa toho, že sa im mal priznať k tomu, že predmetné

vozidlo je kradnuté, keďže je priznanie z ich strany popisované rozdielne, (iii) za nepravdivé považuje sťažovateľ ich výpovede aj v tom, že predmetné vozidlo malo byť do Bratislavy dovezené cez Poľsko (pričom orgány činné v trestnom konaní o tom nevykonali žiadne šetrenie u orgánov Poľskej republiky), a (iv) svedok [REDAKOVANÉ] mal klamať vo svojej výpovedi aj pri popise jazdy predmetným vozidlom z Michaloviec do obce Vinné, (v) porovnaním výpovedí všetkých svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] je zrejmé, že ide o tendenčné výpovede, ktorých pravdivosť súd absolútne nepreveril a tvrdeniu, ktoré vyhovovalo na uznanie sťažovateľovej viny, súd uveril, avšak ďalšie dôkazy svedčiace v jeho prospech súd bagatelizoval s odôvodnením, že výpovede svedkov, napr. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], sú nepravdivé s odôvodnením, že ide o sťažovateľovho syna a jeho kamaráta.

10. Celkovo sťažovateľ zhrnul, že okresný súd, ako aj krajský súd založili svoje rozhodnutia „v otázke vedomosti okradnutom vozidle založili na hypotetických úvahách a záveroch, ktoré však nemajú žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní.“. Podľa sťažovateľa v konaní „nebol produkovaný ani jediný dôkaz o tom, že o prerobené vozidlo, resp. brúsení identifikačných znakov mal sťažovateľ nejakú vedomosť.“. Sťažovateľ rozporoval aj právny názor krajského súdu, podľa ktorého jeho vedomosti o tom, že predmetné vozidlo pochádza z trestnej činnosti, svedčia okolnosti, za ktorých predmetné vozidlo nadobudol, keďže nešlo o „bežný a zaužívaný postup pri legálnej kúpe a osobitne nie v prípade luxusného vozidla.“.

11. V závere sťažovateľ konštatoval, že, „Vezmúc od úvahy, že krajský súd len jednoducho prevzal závery, ku ktorým dospel okresný súd v rozsudku, postup krajského súdu nenaplnil požiadavky spravodlivého procesu.“.

12. Na podklade uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby nálezom takto rozhodol:

1. Základné práva [REDAKOVANÉ]... na osobnú slobodu a súdnu ochranu zaručené v čl. 17 ods.1, čl. 46 ods. 1, ods. 2 Ústavy SR a základné právo na slobodu a spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach v konaní pod sp. zn. 6To/92/2020 porušené boli.

2. Základné práva [REDAKOVANÉ]... na osobnú slobodu a súdnu ochranu zaručené v čl. 17 ods. 1, čl. 46 ods. 1, ods. 2 Ústavy SR a základné právo na slobodu a spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Michalovce v konaní pod sp. zn. 8T/67/2019 porušené boli.

3. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6To/92/2020 zo dňa 23.03.2021 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základných práv sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy v spojení so základným právom na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s právom na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru a právom na účinný prostriedok nápravy

podľa čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu v spojení s napadnutým rozsudkom okresného súdu.

14. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatie na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

15. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

16. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Konceptia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

18. Právomoc ústavného súdu je vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Teda právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

19. Ústavná sťažnosť nemá byť podávaná z dôvodu „procesnej opatrnosti či nedotknuteľnosti“ fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ale až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci. Postavenie ústavného súdu tak možno obrazne prirovnať k „záchrannej brzde“, ktorú je možné použiť až vtedy, ak zlyhajú všetky obvyklé a predvídané prostriedky na zabránenie vzniku hroziacej ujmy, teda zabránenie porušenia ústavných

práv. Konanie o ústavnej sťažnosti však nie je a ani nemôže byť pomyselnou „skratkou“, ktorou by bolo možné obchádzať konanie už vedené, resp. ktoré môže byť vedené na návrh sťažovateľa pred inými orgánmi verejnej moci.

20. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu delby moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

21. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ využil proti rozsudku okresného súdu č. k. 8 T 67/2019 - 1412 z 12. októbra 2020 riadny opravný prostriedok, a to odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 6 To 92/2020 z 23. marca 2021 tak, že ho podľa § 319 Trestného poriadku zamietol. Proti uzneseniu krajského súdu č. k. 6 To 92/2020 z 23. marca 2021 využil sťažovateľ mimoriadny opravný prostriedok, a to dovolanie, ktoré podal z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda z dôvodu, zásadného porušenia práva na obhajobu, a podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, teda z dôvodu, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného trestnoprávneho ustanovenia, keď v dovolaní uplatnil obsahovo rovnorodé námietky ako v ústavnej sťažnosti. Najvyšší súd uznesením č. k. 1 Tdo 56/2021 z 2. februára 2022 odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku sťažovateľom podané dovolanie po jeho vecnom prieskume ako zrejme nedôvodné, pričom jeho rozhodnutie sťažovateľ ústavnou sťažnosťou nenapadol. Pre rozhodnutie ústavného súdu o podanej ústavnej sťažnosti smerujúcej proti napadnutému rozsudku okresného súdu a napadnutému uzneseniu krajského súdu je podstatné, že boli proti nim využité riadne (vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu) a mimoriadne (vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu) opravné prostriedky (z pohľadu podmienok konania pred ústavným súdom účinné prostriedky nápravy, resp. prostriedky na ochranu základných práv a slobôd). O ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je teda príslušný rozhodovať iný (najvyšší) súd (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde), preto ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto časti z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a), § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Pokiaľ ide o lehotu podľa § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde, v nej možno ústavnou sťažnosťou napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu len námietkami, ktoré nebolo možné uplatniť v dovolacom konaní (napr. IV. ÚS 398/2022, IV. ÚS 404/2022, IV. ÚS 471/2022), čo však nie je prípad sťažovateľa a ten to ani netvrdí.

22. Už predostreté závery ústavného súdu korešpondujú s jeho nálezom č. k. IV. ÚS 546/2020-39 z 23. februára 2021 judikatúrne významným publikovaním v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 18/2021 (a judikatúrou naň nadväzujúcou), v zmysle ktorého

„15.1. Je teda potrebné zdôrazniť, že dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nezodpovedá právo na obhajobu len vo formulačnom rozsahu čl. 50 ods. 3 ústavy (primeraný čas na prípravu obhajoby a možnosť obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu), ale obhajobné práva v kontexte spravodlivého procesu podľa čl. 6 dohovoru, a teda aj v rozsahu čl. 46 ods. 1 ústavy (s odrazom najmä v § 34 Trestného poriadku).

15.2. Rovnako je potrebné vysvetliť vo vzťahu k optike nazerania dovolacieho súdu na predmet jeho prieskumu, že potreba vyrovnáť sa v odôvodnení ním preskúmaného rozhodnutia s otázkou nepotrebnosti vykonania navrhnutého dôkazu je odlišná od otázky samotného hodnotenia dôkazov, ktoré [primárne z dôvodu takého zákazu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku] nie je predmetom dovolacieho konania okrem dovolania ministra spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku tak, ako to zodpovedá použiteľnej judikatúre (rozhodnutia a stanoviská 7/2011, 116/2014, 14/2015, 43/2018). Z hľadiska dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ide však o prieskum obhajobného atribútu spravodlivého procesu spočívajúci vo vyhodnení dovolacím súdom, či sa skôr konajúce súdy spoľahlivo a nearbitrárne vyrovnali v odôvodnení svojich rozhodnutí s otázkami podstatnými pre rozhodnutie, čo zodpovedá obhajobným právam obvineného. Takou (kľúčovou) otázkou môže byť podľa okolností prípadu aj odmietnutie výsluchu svedka, pričom dovolací súd ju nehodnotí v pozícii prvostupňového súdu alebo odvolacieho súdu (teda ako primárne skutkovú otázku, resp. otázku hodnotenia dôkazov), ale spôsob vysporiadania sa s ňou v odôvodnení rozhodnutia (v konečnom dôsledku) odvolacím súdom (do úvahy sa berie komplex oboch rozhodnutí, a to preskúmaného a prieskumného, resp. druhostupňového). Na odobrenie záverov skôr konajúcich súdov musí ísť o vyrovnanie sa s dotknutou otázkou udržateľným spôsobom, dovolací súd nemusí nevyhnutne dospieť k rovnakému spôsobu vyriešenia tejto otázky (stotožniť sa s obsahom a rozsahom vlastnej úvahy skôr konajúceho súdu o otázke vyhovieť alebo odmietnutia predmetného návrhu, taká úvaha však musí byť v odôvodnení relevantne prítomná). V tom je paralela s posudzovaním predmetných okolností ústavným súdom (keď ochrancom ústavnosti je aj všeobecný, najmä najvyšší súd) a podľa naznačených kritérií posudzoval aj ústavný súd rozhodnutie najvyššieho súdu... Rozdiel spočíva v tom, že sa pri posudzovaní dôvodnosti ústavnej sťažnosti k uplatneným námietkam sťažovateľa a vo vzťahu k dotknutým častiam odôvodnenia ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia priradujú aj referenčné ustanovenia ústavy a dohovoru. Pri hodnotení rozhodnutia súdu nižšieho stupňa dovolacím súdom nie je prekážkou ani § 371 ods. 7 Trestného poriadku, ktorý pokrýva nemožnosť atakovania (len) odôvodnenia rozhodnutia bez smerovania k odlišnému rozhodnutiu vo veci samej (výrokom dovolaním napadnutého rozhodnutia). Naznačený prístup si bude potrebné aj vzhľadom na vývoj judikatúry ESLP... zo strany najvyššieho súdu osvojiť, pričom však, samozrejme, jeho použitie závisí od špecifik konkrétnej veci a od konkrétneho obsahu dovolacích námietok. Pri rovnakom prístupe aj k iným typom konania pred všeobecnými súdmi sa popísané kritériá aktuálne uplatňujú vo vzťahu k otázke, ako má posúdiť dovolací súd odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (atribút spravodlivého procesu s rovnorodým právnym základom), ktorý sa synonymne vzťahuje aj na posúdenie odôvodnenia podstatných otázok pre preskúmané rozhodnutie, a to pri zákonom rovnako zakotvenej viazanosti dovolacieho súdu skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.“.

23. Sťažovateľ teda postupoval správne, ak proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal dovolanie aj z dôvodu zásadného porušenia práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, keď na jeho námietky dovolací súd vecne náležite reagoval spôsobom zodpovedajúcim tézam ústavného súdu prezentovaným v predchádzajúcom bode a na jeho argumentáciu vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku produkovanú pri prieskume uznesenia krajského súdu ústavný súd sťažovateľa odkazuje. Uvedené konštatuje ústavný súd bez ohľadu na okolnosť, že sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti (v konečnom dôsledku v jej petite) atakoval len napadnuté uznesenie krajského súdu a napadnutý rozsudok okresného súdu, pričom podľa § 45 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak.

24. Ako už teda bolo uvedené, ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť smerujúcu proti napadnutému uzneseniu krajského súdu a proti napadnutému rozsudku okresného súdu z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

IV. Obiter dictum

25. Nad rámec prezentovaných záverov (vrátane odkazu na odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho) z pohľadu materiálnej ochrany označených práv (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) ústavný súd konštatuje aj zjavnú neopodstatnenosť sťažovateľom predloženej argumentácie proti záverom napadnutého uznesenia krajského súdu, a to v celom jej rozsahu. Odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu je ústavne konformné a vysporadúva sa so sťažovateľom nastolenými otázkami vyčerpávajúcim a obsažným spôsobom, a to až do takej miery, že v zásadných bodoch dokonca vylučuje nielen právnu, ale až logickú opodstatnenosť sťažovateľom prednesenej argumentácie.

26. Východiskovým bodom v trestnej veci sťažovateľa boli závery niekoľkých znaleckých skúmaní vykonaných Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru v Košiciach, a to v odbore kriminalistiky, odvetví metalografie, kriminalistickej a požiarnej elektrotechniky a kriminalistickej a súdnej chémie a v odbore kriminalistiky, odvetví mechanoskopie a kriminalistickej a požiarnej elektrotechniky, z ktorých vyplynulo, že na predmetnom motorovom vozidle bolo (i) dvakrát pozmenené identifikačné číslo vozidla (VIN), keďže pôvodne VIN: [REDACTED] bolo upravené na VIN: [REDACTED] (podľa rozsudku Okresného súdu Mladá Boleslav č. k. 17 T 40/2017 z 28. novembra 2017) a následne na VIN: [REDACTED], (ii) výrobný štítok vozidla na tzv. B stĺpiku vo forme plastovej nálepky nebol vyrobený technológiou, akou ho pre daný typ vozidla výrobca obvykle vytvára, t. j. ide o falošný štítok, (iii) kovový štítok, na ktorý výrobca vyráža výrobné číslo bol z motora odstránený, (iv) na viacerých miestach vo vozidle boli nájdené čísla motora ([REDACTED], prevodovky [REDACTED]), riadiacej jednotky CHCM ECU [REDACTED]) a dátum výroby vozidla (apríl 2014), ktoré zodpovedajú vozidlu [REDACTED] VIN: [REDACTED], ktoré bolo odcudzené jeho majiteľovi na území Nemeckej spolkovej republiky, (v) na viacerých miestach vo vozidle sa našlo interné číslo vozidla [REDACTED], pričom toto číslo sa nachádzalo na nálepke spolu s identifikačným číslom VIN: [REDACTED] (vi) na oboch predných dverách vozidla sa našli nálepky s VIN: [REDACTED], (vii) neboli zistené žiadne stopy po oprave vozidla vrátane iných dodatočných zásahov ako rovnanie, zváranie, tmelenie a pod., (viii)

karoséria predmetného vozidla bola prefarbená z pôvodne šedej metalízy na čiernu metalízu a (ix) bolo zistené výrobné číslo riadiacej jednotky FCDIM ECU [REDAKOVANÉ], ktorá podobne ako obidva zaistené kľúče (po mechanickej a elektronickej stránke) zodpovedá/zodpovedala vozidlu [REDAKOVANÉ] VIN: [REDAKOVANÉ], ktoré bolo hlásené ako odcudzené majiteľovi v Nemeckej spolkovej republike. V konfrontácii so závermi vyplývajúcimi zo znaleckých zistení by bolo dôkazne kontraproduktívne zabezpečovať osobu [REDAKOVANÉ] k podaniu svedeckej výpovede týkajúcej sa opravy predmetného vozidla, keďže to závery znaleckého šetrenia objektívne (rozumej aj technicky) vylučovali. Svedecká výpoveď má svoju výpovednú a dôkaznú hodnotu, avšak nie v prípade, keď jej „potenciálne“ pozitívny obsah je vylúčený objektívnymi okolnosťami, a to vykonaným znaleckým skúmaním vozidla, ktorého závery vychádzajú z technického stavu veci. Navyše čo sa týka tohto svedka, bolo už okresným súdom konštatované podozrivé správanie sťažovateľa, ktorý skutočnosť vykonania opravy na predmetnom vozidle chcel objektivizovať zmluvou uzatvorenou s týmto svedkom, pričom podpisy na zmluve boli notársky overované až po roku a pol a až po zaistení predmetného vozidla, teda v čase, keď bolo zrejmé, že toto vozidlo bude pravdepodobne vecným komponentom trestného stíhania.

27. Skutočnosť odcudzenia vozidla bola objektivizovaná (i) správou SIRENE Nemecko z 3. novembra 2017, z ktorej vyplýva, že vozidlo [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], kategórie [REDAKOVANÉ], VIN: [REDAKOVANÉ] registrované v Nemecku bolo 1. augusta 2014 v čase o 8.45 h odcudzené v Berlíne majiteľovi [REDAKOVANÉ] za okolností, že tento vykladal veci na svoj pozemok, pričom kľúče od vozidla ponechal vo vozidle, (ii) správou obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], ako importéra automobilov zn. [REDAKOVANÉ], z ktorej bolo zistené, že k predaju predmetného vozidla došlo 5. júna 2014 spoločnosťou [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], a (iii) správou poisťovne [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zo 16. októbra 2014, z ktorej vyplýva, že poisťovňa oznámila [REDAKOVANÉ], že mu bolo vyplatené poistné plnenie krátené o polovicu (vo výške 52 833,19 eur), keďže ponechanie kľúčov vo vozidle sa považuje za hrubú nedbalosť.

28. Skutočnosť odcudzenia predmetného vozidla spolu s pozmeňovaním jeho totožnosti bola objektivizovaná rozsudkom Okresného súdu Mladá Boleslav č. k. 17 T 40/2017 z 28. novembra 2017, z ktorého vyplýva, že v presne nezistený deň v decembri 2014, ale v čase pred 17. decembrom 2014 boli k odcudzenému motorovému vozidlu [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zabezpečené sfaľšované doklady potrebné k registrácii vozidla do registra motorových vozidiel vrátane schválenia technickej spôsobilosti vozidla, čím bol vyrobený klon existujúceho vozidla [REDAKOVANÉ] VIN: [REDAKOVANÉ], ktoré bolo 30. mája 2014 riadne zakúpené vo Švédskom kráľovstve a je tam naďalej prevádzkované a 18. decembra 2014 bolo prevedené na obchodnú spoločnosť [REDAKOVANÉ], ktorej konateľom je sťažovateľ. Za ústavne nonkonformnú nepovažoval ústavný súd ani odmietavú odpoveď okresného súdu na kontrolné znalecké skúmanie, ktorým mala byť preukázaná možnosť zaregistrovania predmetného motorového vozidla do príslušných evidencií za predpokladu vykonania zmien a zásahov do identity vozidla, z dôvodu technickej možnosti registrácie takéhoto vozidla, keďže pri kontrole originality, resp. obhliadke vozidla pred zápisom vozidla do príslušných evidencií sa nerobí bežne

rozsiahle znalecké dokazovanie tak, ako v trestnom konaní, ktoré by takéto nezákonné úpravy odhalilo.

29. Napokon krajský súd zameril svoju argumentáciu na preukázanie úmyslu sťažovateľa, teda jeho vedomosti o tom, že predmetné vozidlo pochádza z trestného činu krádeže. V tomto ohľade ústavný súd považuje úvahu krajského súdu o tom, že sťažovateľ nadobudol predmetné vozidlo za neštandardných okolností, keď ho kupoval od neznámej osoby, resp. od osoby, u ktorej vedel len jej krstné meno, a pri kúpe nedisponoval dokladmi od vozidla, za logickú a korešpondujúcu aj s princípmi elementárnej logiky vzhľadom aj na cenu predmetného vozidla. Taktiež úvahy krajského súdu prameniace z konania sťažovateľa, ktorý na predmetné vozidlo uzavrel poisťnú zmluvu ešte v čase pred schválením jeho technickej spôsobilosti a ktorý odmietol spolupracovať s príslušníkmi kriminálnej polície pri preverovaní totožnosti predmetného vozidla (uzatvorenie vozidla v garáži priamo počas prítomnosti príslušníkov polície, ukrytie vozidla v Bratislave), nepovažuje ústavný súd za ústavne nonkonformné, ale, naopak, za úvahy nielen logické, ale aj dotvárajúce skutkový stav veci v prospech sťažovateľovho odsúdenia pre stíhanú trestnú činnosť. Týmto úvahám krajského súdu nasvedčujú aj výpovede svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Svedok [REDAKOVANÉ] spoznal predmetné vozidlo ako to, ktoré sťažovateľ odmietol vydať príslušníkom kriminálnej polície, pričom jemu, ako aj svedkovi [REDAKOVANÉ] mal samotný sťažovateľ priznať svoju vedomosť o tom, že vozidlo pochádza z trestnej činnosti. Svedok [REDAKOVANÉ] potvrdil uskladnenie predmetného vozidla vo svojej garáži v Bratislave a aj jemu sa sťažovateľ zveril s tým, že vozidlo je kradnuté a že mu [REDAKOVANÉ] urobil zlú dvojičku.

30. Z uvedeného je zrejmé, že krajský súd založil svoju úvahu o vine sťažovateľa za stíhanú trestnú činnosť na celom komplexe vykonaných dôkazov, ktorým dominuje znalecké skúmanie, ktorého závery podporujú výpovede vypočutých svedkov doplnené nepriamymi dôkazmi o odcudzení vozidla, jeho predaji a vyplatení poisťky v polovici kúpnej ceny. Už prezentované závery krajského súdu nie sú postavené na svojvôli, ale na logických záveroch podporených vykonaným dokazovaním a potvrdených znaleckým skúmaním ako jedným z najobjektívnejších dôkazných prostriedkov vyvracajúcich obhajobu sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu